

25.09.2013

Kj/62

§ 349

Sj / Den av ledamoten Belle Selene Xia väckta motionen om de vanlottades behov att studera på finska arbetarinstitutet

HEL 2013-003033 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade i enlighet med stadsstyrelsens förslag anse den av ledamoten Belle Selene Xia väckta motionen vara slutligt behandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hannu Hyttinen, stadssekreterare, telefon: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Bilagor

1 Xia Belle Selene valtuustoaloite Kvsto 27.2.2013 asia 46

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige beslutar anse den av ledamoten Belle Selene Xia väckta motionen vara slutligt behandlad.

Föredraganden

Ledamoten Belle Selene Xia framhåller i sin motion att finska arbetarinstitutet i sitt kursutbud bör ha fler språkkurser och kurser som ger färdigheter viktiga i arbetslivet. Dessutom föreslår hon att finska arbetarinstitutets praxis för anmälan och information ska ändras.

Stadsstyrelsen påpekar med hänvisning till ett utlåtande att finska arbetarinstitutets verksamhet regleras genom lagen om fritt bildningsarbete. Följande är angivet i lagen: "Det fria bildningsarbetet syftar till att utifrån principen om livslångt lärande anordna utbildning som stöder sammanhållningen och jämlikheten i samhället samt ett aktivt medborgarskap. Målet för undervisningen inom det fria bildningsarbetet är att främja individers mångsidiga utveckling, välmående och välfärd och att främja demokrati, pluralism, hållbar utveckling, kulturell mångfald och internationalism. Det fria bildningsarbetet kännetecknas av studier efter eget val, samhörighet och delaktighet."

Undervisnings- och kulturministeriet (UKM) reviderade år 2012 tillståndet att driva finska arbetarinstitutet. Utbildningsuppgiften är enligt tillståndet följande: Finska arbetarinstitutet ska utifrån värderingarna för

det fria bildningsarbetet ordna utbildning som syftar till att stödja individers personliga utveckling, välmående, välfärd och delaktighet och ge färdigheter behövliga i gemenskaper och i det föränderliga samhället. Tyngdpunkten i utbildningen ska ligga på främmande språk, musik, bildkonst, slöjd, datateknik, litteratur, sceniska ämnen, samhällsämnen, ämnen med anslutning till natur och miljö, huslig ekonomi, välmående och hälsa och olika ämnesöverskridande teman. Finska arbetarinstitutet ska ordna kurser i finska för invandrare.

I lagen om fritt bildningsarbete är bl.a. följande föreskrivet om tillståndet att driva en läroanstalt: "Ett tillstånd ska innehålla uppgifter om huvudmannen och läroanstalten. I tillståndet ska dessutom fastställas läroanstaltens utbildningsuppgift, undervisningsspråk och vid behov dess särskilda utbildningsuppgift och andra villkor som gäller ordnandet av utbildningen. Beslut om ändringar i tillståndet fattas av undervisnings- och kulturministeriet."

På basis av en ändring som nyligen gjorts i instruktionen för finska arbetarinstitutet ska en undervisningsplan utarbetas som grund för kursplaneringen. Arbetet på undervisningsplanen inleds år 2013, och målet är att planen ska bli färdig år 2014. Finska arbetarinstitutet försöker tillhandahålla ett stort utbud av allmänbildande fritt bildningsarbete i enlighet med tillståndet att driva en läroanstalt.

Olika förändringar i samhällslivet och individernas eget liv gör att utbildning behövs. Många kunskaper och färdigheter som förr hörde till allmänbildningen anses nu höra också till yrkesbildningen. Som exempel kan nämnas interaktions- och relationsfärdigheter.

Karakteristiskt för det fria bildningsarbetet är att alla som söker sig till utbildningen och verksamheten gör det på eget initiativ. De studerande kan ha varierande motiv att delta i finska arbetarinstitutets kurser.

Enligt motionen bör kursutbudet omfatta mer undervisning i språk och i färdigheter som behövs i arbetslivet. Finska arbetarinstitutet har kurser i 23 främmande språk hösten 2013. Ca 35 % av undervisningstimmarerna gäller nu språk inklusive finska som andra språk. Dessutom ordnas det under hösten kurser som ska ge invandrare arbetslivsfärdigheter. Deltagarna får då lära sig att skriva en cv och en arbetsansökan.

Finska arbetarinstitutet börjar ta emot anmälningar till kurser två gånger om året, i augusti och december. Det går att anmäla sig första anmälningdagen och därefter hela terminen så länge det finns lediga platser. Finska arbetarinstitutet ser gärna att intresserade ställer sig i kö. Om en som anmält sig annullerar sin anmälan eller inte betalar kursavgiften inom utsatt tid får en i kön den ledigblivna platsen. Nya deltagare tas emot på de flesta kurser också efter att de börjat.

25.09.2013

Kj/62

Enligt motionen bör finska arbetarinstitutet slå fast tydliga anmälningstider för alla kurser och informera om anmälningförfarandet. Anmälningar till kurser tas emot per telefon, på plats och via internettjänsten ilmonet.fi. Avsikten med detta är att olika målgruppers behov ska bli tillgodosedda så bra som möjligt. Helsingforsarna får information om när de kan börja anmäla sig dels genom tidningsannonser, pressmeddelanden och kungörelser på anslagstavlorna på verksamhetsställena, dels via webbplatsen och Facebook. Utöver att exakta anmälninganvisningar och -tider finns i en tryckt kurskatalog och på webbplatsen publiceras det tidningsannonser om saken.

Starten på anmälningstiden marknadsförs dessutom genom olika kampanjer. Anmälningstiden för hösten 2013 har marknadsförts inte bara genom finska arbetarinstitutets egna och samarbetsparternas kanaler utan också genom kampanjer med utomhusreklam på spårvagnar, metrotåg och bussar och i form av Adshelskyltar vid gator.

Kursplatserna fylls i anmälningssordning eftersom fri ansökningsrätt hör till grunderna för fritt bildningsarbete.

Att anmälningförfarandet utvecklas är en del av planen för utveckling av kundservicen, likaså att kursbeläggningen höjs där detta är möjligt.

Finska arbetarinstitutet har försökt förbättra de vanlottades möjligheter att studera genom att bevilja rabatter på kursavgifterna på flera olika grunder och genom att inte alls ta ut kursavgifter av personer med bruttoinkomster under låginkomstgränsen (i praktiken 1 200 euro i månaden).

Dessutom har Utbildningsstyrelsen beviljat finska arbetarinstitutet studiesedlar. Med dessa stöds äldres, pensionärers och arbetslösas studier i datateknik och invandrares studier i finska och datateknik.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hannu Hyttinen, stadssekreterare, telefon: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Bilagor

1 Xia Belle Selene valtuustoaloite Kvsto 27.2.2013 asia 46

Tiedoksi: Muutoksenhaku, valmistelu

Hallintokeskus

25.09.2013

Kj/62

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 09.09.2013 § 929

HEL 2013-003033 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Suomenkielisen työväenopiston jk 27.08.2013 § 72

HEL 2013-003033 T 00 00 03

Päätös

Johtokunta päätti antaa valtuutettu Belle Selene Xian allekirjoittamasta valtuustoaloitteesta (Kvsto 27.2.2013, asia 46, Dnro 2013-003033) seuraavan lausunnon:

Helsingin työväenopiston toimintaa säätelee laki vapaasta sivistystyöstä (21.8.1998/632, liite 1). Lain mukaan vapaan sivistystyön tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Vapaassa sivistystyössä korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

Vapaan sivistystyön oppilaitoksia ovat kansalaisopistot, kansanopistot, kesäyliopistot, liikunnan koulutuskeskukset ja opintokeskukset. Kansalaisopistot ovat paikallisiin ja alueellisiin sivistystarpeisiin pohjautuvia oppilaitoksia, jotka tarjoavat mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi.

Suomen koulutusjärjestelmä jakautuu tutkintotavoitteisiin ja vapaatavoitteisiin opintoihin. Opetus- ja kulttuuriministeriön sivulla on yleiskuvaus koulutusjärjestelmästä (<http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/koulutusjaerjestelmae/?lang=fi>).

Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) on uudistanut vuonna 2012 Helsingin työväenopiston ylläpitölupaa, joka määrittelee opiston koulutustehtävän seuraavasti: Helsingin työväenopisto järjestää vapaan sivistystyön arvojen pohjalta koulutusta, jonka tavoitteena on tukea yksilön omaehtoista kehittymistä ja hyvinvointia sekä osallisuutta ja valmiuksia toimia yhteisöissä ja muuttuvassa yhteiskunnassa. Opiston koulutuksen painoalueet ovat vieraat kielet, musiikki ja kuvataide, käsityö, tietotekniikka, kirjallisuus- ja näyttämöaineet, yhteiskunnalliset aineet, luontoon ja ympäristöön liittyvät aineet, kotitalous, hyvinvointi ja terveys sekä oppiainerajat ylittävät teemat. Opisto järjestää suomen kielen koulutusta maahanmuuttajille.

Laki määrittelee vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpidosta seuraavaa (4§):

”Oppilaitoksen ylläpitäminen

Opetusministeriö voi myöntää kunnalle, kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan tämän lain mukaisen oppilaitoksen ylläpitämiseen.

Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että on olemassa sivistystarve ja että hakijalla on ammatilliset ja taloudelliset edellytykset oppilaitoksen ylläpitämiseen ja koulutuksen järjestämiseen. Oppilaitosta ei voida perustaa taloudellisen voiton tavoittelemiseksi.

Luvassa määrätään ylläpitäjää ja oppilaitosta koskevien tietojen lisäksi oppilaitoksen koulutustehtävä, opetuskieli sekä tarvittaessa erityinen koulutustehtävä ja muut koulutuksen järjestämiseen liittyvät ehdot. Muutoksista ylläpitämislupaan päättää opetusministeriö.

Kunta tai kuntayhtymä voi yhdistää vapaan sivistystyön oppilaitoksensa muuhun ylläpitämäänsä oppilaitokseen.

Opetusministeriö voi ylläpitäjää kuultuaan peruuttaa ylläpitämislupaa, jos sivistystarpeen pysyvät muutokset tai muut koulutuksen järjestämiseen liittyvät painavat syyt sitä edellyttävät tai koulutus järjestetään vastoin tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä.”

Ylläpitölupia uusittaessa opetus- ja kulttuuriministeriö tähdensi, että oppilaitos voi tämän ylläpitölupaa myötä toimia vapaan sivistystyön alalla, mutta ei ammatillisen koulutuksen järjestäjänä.

Opiston uusi johtosääntö edellyttää opetussuunnitelman laatimista kurssisuunnittelun perustaksi. Opetussuunnitelmatyö aloitetaan vuonna 2013 ja opetussuunnitelma pyritään saamaan valmiiksi vuoden 2014 aikana. Opisto pyrkii pitämään huolta yleissivistävän vapaan sivistystyön laajasta tarjonnasta ylläpitoluvan mukaisesti. Erilaiset muutokset niin yhteiskunnan kuin yksilöidenkin omassa elämässä aiheuttavat koulutustarvetta. Moni ennen yleissivistykseen liitetty taito tai tieto katsotaan kuuluvaksi nykyisin myös ammattisivistyksen piiriin. Näin voi sanoa esimerkiksi vuorovaikutus- ja ihmissuhdetaidoista.

Vapaan sivistystyön ominaispiirre on, että koulutukseen ja toimintaan mukaan hakeudutaan itse. Opiskelijan motiivit voivat olla moninaiset hänen hakeutuessaan työväenopiston kursseille.

Vapaan sivistystyön yhteisjärjestö ry (nykyisin Vapaa Sivistystyö ry) on julkaissut vuonna 2008 tutkimusraportin Omaehtoisen aikuisopiskelun vaikutukset. Vapaan sivistystyön opintojen merkitys ja vaikutukset aikuisten elämässä, jonka tekijöinä ovat Jyri Manninen ja Saara Luukannel. Tutkimuksessa arvioitiin vapaan sivistystyön piiriin kuuluvien opintojen vaikutuksia aikuisopiskelijoiden näkökulmasta. (http://www.vsy.fi/doc/Raportti_Vaikutukset.pdf)

Aloitteen tekijä toteaa, että kielten ja työelämässä tarvittavien taitojen opetusta pitäisi ottaa enemmän opetustarjontaan mukaan. Työväenopistossa on syksyllä 2013 tarjolla 23 vierasta kieltä. Kieliä on nyt noin 35 % opetustunneista, ml. suomi toisena kielenä. Syksyllä 2013 maahanmuuttajille järjestetään lisäksi työelämävalmiuksia kehittäviä kursseja, kuten CV:n ja työhakemuksen laatiminen.

Aloitteen tekijä mainitsee, etteivät aidosti kiinnostuneet opiskelijat pääse kursseille ja ehdottaa joustavaa ilmoittautumista, jolloin kurssit voisivat jatkuvat osallistujien määrästä huolimatta. Aloitteen tekijä toivoo myös, että kurssille voisi ilmoittautua kesken kurssin. Työväenopiston kursseille alkaa ilmoittautuminen kaksi kertaa vuodessa – elo- ja joulukuussa. Ilmoittautuminen kursseille jatkuu aina ensimmäisestä ilmoittautumispäivästä alkaen koko lukukauden ajan, niin kauan kuin kurssipaikkoja on vapaana. Opisto myös rohkaisee asiakkaita ilmoittautumaan kurssille jonoon. Mikäli opiskelija peruu kurssipaikan tai kurssimaksua ei ole maksettu eräpäivään mennessä, vapautuvaa paikkaa tarjotaan jonossa oleville. Useimmille kursseille voi ilmoittautua mukaan, vaikka kurssi olisi jo käynnistynyt.

Aloitteen tekijä toivoo työväenopiston asettavan selkeät ilmoittautumisajat kaikille kursseille ja että ilmoittautumisista tiedotetaan. Työväenopiston kursseille voi ilmoittautua puhelimitse tai paikanpäällä asiakaspalvelupisteessä sekä internetin välityksellä ilmonet.fi -palvelussa. Tällä pyritään huomioimaan mahdollisimman

25.09.2013

Kj/62

hyvin eri kohderyhmien tarpeet. Ilmoittautumisten alkamisesta tiedotetaan kuntalaisille mm. lehti-ilmoituksin, lehdistötiedotteilla, työväenopiston tiloissa ilmoitustauluilla sekä opiston internet ja Facebook-sivuilla. Tarkat ilmoittautumisohjeet ja -ajat julkaistaan painetussa opinto-ohjelmassa, opiston internet-sivuilla sekä lehti-ilmoituksissa.

Ilmoittautumisten alkamista markkinoidaan myös erilaisin kampanjoin. Syksyn 2013 ilmoittautumisia on markkinoitu työväenopiston omien ja yhteistyökumppaneiden kanavien lisäksi muun muassa ulkomainontakampanjoilla raitiovaunuissa, metroissa ja linja-autoissa sekä kadunvarsien Adshell-tauluilla.

Kurssipaikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä, koska vapaan sivistystyön perusteisiin kuuluu vapaa hakeutumis oikeus. Opiston johtokunta on tehnyt päätöksen opiskelijaksi ottamisen perusteista seuraavasti: ”Johtokunta päätti opiskelijaksi ottamisen perusteiksi opiskelun vapaaehtoisuuden, pääsääntöisesti opiskelijoiden vähintään 16 vuoden iän, ilmoittautumisjärjestyksen, vapaan hakeutumis oikeuden ja tarvittaessa aiemman osaamisen ao. oppiaineessa.” (Stojk 20.10.2009, §90).

Ilmoittautumisen kehittäminen on osa asiakaspalvelun kehittämissuunnitelmaa, samoin kurssien täyttöasteen nostaminen siellä, missä se on mahdollista.

Vähäosaisten opiskelumahdollisuuksia on pyritty parantamaan myöntämällä kurssimaksualennuksia monin perustein sekä vapauttamalla kurssimaksusta kokonaan, mikäli henkilön bruttotulot jäävät alle ns. pientuloisen rajan (käytännössä 1200 e/kk).

Opetushallitus on lisäksi myöntänyt työväenopistolle opintoseteleitä, joilla tuetaan ikäihmisten, eläkeläisten ja työttömien tietotekniikan opintoja sekä maahanmuuttajien suomen kielen ja tietotekniikan opintoja.

11.06.2013 Palautettiin

Esittelijä

rehtori
Taina Hannele Saarinen

Lisätiedot

Taina Hannele Saarinen, rehtori, puhelin: 310 88501
taina.h.saarinen(a)hel.fi